

מידע על קומפוסט

כל משפחה יכולה בקלות להפוך פסולת ביתית לקומפוסט.

משפחה ממוצעת מייצרת כ- 2,700 ק"ג פסולת בשנה. כמעט מחצית מכמות זו היא פסולת אורגנית שממנה ניתן להכין באמצעים פשוטים קומפוסט ביתי משובח לעציצים ולגינה. **100 משפחות = חיסכון של 100 טון פסולת בשנה.**

קומפוסט מהו?

תוסף אורגני לקרקע המיוצר משיירי צמחים וחומרי פסולת אורגניים שעברו תהליכי פרוק. הקומפוסט מכיל מינרלים וכמות גדולה של מיקרואורגניזמים מועילים.

תהליך הקומפוסטציה : תהליך פרוק טבעי, ביולוגי- ארוכי של חומרים אורגניים בתנאים מבוקרים של אוורור, התחממות ולחות.

התוצרים הסופיים של הפירוק הם חומר אורגני מיוצב ומינרלים, מים ו CO_2

מה יוצא לי מזה כתושב ואזרח?

*הופכים את הפסולת ממטרד למשאב.

*יש פחות פסולת לפינויי.

*פח האשפה קל ונקי יותר.

*צריך לסחוב פחות שקיות אשפה.

*מייצרים קומפוסט איכותי לגינה בריאה יותר.

* תורמים לשיפור איכות הסביבה ומצטרפים לאלו שאיכפת להם ומוכנים גם לעשות- להפריד ולמחזר.

* מחנכים את הדור הצעיר לניצול משאבים ועשייה למען הכלל.

במה ניתן להשתמש להכנת קומפוסט?

את רוב הפסולת האורגנית הצמחית מהמטבח ומהגינה ניתן למחזור בצורה ביתית, טבעית ופשוטה ולהפוך אותה לקומפוסט.

מן הבית: שאריות פירות וירקות, שאריות מזון, קפה, קליפות ביצים דגנים ועוד...

מן הגינה: ענפים רכים גזומים של עצים ושיחים, עלי שלכת, דשא קצור, פרחים, גבעולים, נסורת.

שוונות: שאריות בד טבעי, נייר, קרטון או טישו, חציר, מעט זבל של אוכלי עשב.

ככל שהחתיכות קטנות יותר, תהליך הפרוק מהיר יותר.

מה אסור להכניס לקומפוסט?

בשר, דגים, הפרשות אדם כלבים וחתולים, כמות גדולה של מחטי אורן, חומרים שאינם אורגנים, עשבים שרוססו בחומרי הדברה, סיבית למנייה.

כיצד למלא את הקומפוסטר?

לשים בתחתית החבית גזם גס שירקב לאט ויאפשר ניקוז טוב, מעל הגזם, בשכבות, חומר יבש (ענפים, דשא) וחומר רטוב.

אפשר לערום עלים ליד הקומפוסטר ולהשתמש לסרוגים עם החומר הרטוב.

היכן למקם את החבית?

יש לבחור פינה מוצלת בגינה. קומפוסטר המתחזק כיאות אינו מפיץ ריחות רעים אך רצוי להתחשב בשכנים ובדיירים.

כיוון שרצוי לגלגל את החבית פעמיים בחודש כדאי לבחור מקום שהגישה אליו קלה ונוחה.

ערבוב מאוורר את הקומפוסט, מזרז את תהליכי הפירוק ומונע היווצרות ריחות רעים.

מה עוד צריך לעשות?

יש חשיבות רבה לרמת הלחות בקומפוסט. הערמה צריכה להיות לחה כמטלית סחוטת - לא טובה

מידי ולא יבשה. במידת הצורך ובעיקר בקיץ יש להשקות את החבית.

הפסולת האורגנית פולטת חום בתהליך ההבשלה, (עד 60 מעלות צלסיוס), וזהו סימן שתהליכי הפרוק מתקדמים כראוי.

בעיות ופתרון:

לפעמים יכולות להתעורר בעיות שמעכבות את תהליך הקומפוסציה.

1. הערימה אינה מתחממת:

עודף רטיבות – להוסיף חומרים יבשים ולערבב.

חוסר רטיבות- להוסיף נוזלים או חומר רטוב.

גלגול החבית, ערבוב ויצירת הומוגניות ברמת הלחות יביאו להתחממות מידית.

2. החבית מדיפה ריח רע:

החומר רטוב מידי, יש להוסיף חומר יבש ולערבב.

3. מרכז החבית רטוב ועיסתי:

עודף נוזלים וחוסר אוויר- יש להוסיף חומר יבש ולערבבו בחבית.

4. הערימה מדיפה ריח של אמוניה:

יש עודף חומרים ירוקים ורטובים, חסר חומר יבש ואוורור – יש להוסיף חומר יבש ולגלגל את החבית.

תולעים אדומות או מהי וורמיקומפוסטציה והקשר האקולוגי?

וורמיקומפוסטציה (וורמי= תולעת, לטינית) הנה מחזור פסולת אורגנית באמצעות תולעי קומפוסט. זהו תהליך ביולוגי טבעי אשר בו תולעי הקומפוסט הן "שחקניות" ראשיות לצד צבא עצום ורב-גוני של בקטריות ופטריית מיקרוסקופיים ויצורים עילאיים יותר. יצורים שונים אלו מכונים בשם כולל "מפרקים" והם חשובים ביותר לקיום החיים עלי אדמות. היסודות השונים מהן מורכב החומר האורגני (עלה של עץ)- פחמן, חנקן, מימן ועוד ועוד- חוזרים בחזרה לאדמה (ליטוספירה), למים (הידרוספירה) ולאוויר (אטמוספירה) והופכים שוב לזמינים לקליטה מחודשת ע"י הצמחים, בסיס פירמידת המזון בעולמנו. לתולעי הקומפוסט האדומות יש פוטנציאל התרבות יוצא מהכלל!